



Provinciale Staten

Clustercode NW
Ons kenmerk DOC-00763377
Bijlage(n) -

Uw kenmerk -
Maastricht 25 maart 2025
Verzonden 28 maart 2025

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake Limburgs Offensief Stikstof, de geborgde daling stikstofdepositie en natuurherstel

Geachte Staten,

Stikstof houdt het land én Limburg in de greep. Op 18 december 2024 heeft de Raad van State haar rechtspraak over 'intern salderen' gewijzigd. Op 22 januari 2025 heeft de civiele rechter in de stikstofzaak van Greenpeace tegen de Staat geoordeeld dat de Staat onvoldoende maatregelen neemt om verslechtering van Natura-2000 gebieden te stoppen.

Zoals in onze [mededeling aan uw Staten van 7 februari jl.](#) ook toegelicht hebben de hierboven genoemde uitspraken grote gevolgen. Vergunningverlening gaat nog verder op slot, in vrijwel alle sectoren. Ook de zo gewenste verduurzaming en innovatie komen hierdoor onder druk te staan. De uitspraken van de Raad van Staten en de civiele rechter onderstrepen de noodzaak en urgentie van een pakket aan geborgde maatregelen dat zorgt voor een geborgde daling van stikstofdepositie en het benodigde natuurherstel.

Terwijl in Den Haag een ministeriële commissie met vakministers van vele departementen onder leiding van de minister-president wekelijks vergadert en voorsorteert op nationale maatregelen, zitten wij in Limburg niet stil. Ongeacht de uitkomst van het 'Haagse huiswerk' hernieuwen wij onze eigen Limburgse aanpak. Borging van het daadwerkelijk (gaan) realiseren van stikstofreductie en het (gaan) behalen van natuurdoelen is cruciaal. De Raad van State noemt het belang van een maatregelenpakket dat in uitvoering is, dat gemonitord wordt en dat voorziet in bijsturing of aanvulling indien nodig.

In de extra gecombineerde Statencommissie LEO/ESA van 28 februari jl. heeft u uitgebreid gesproken en vragen gesteld over de noodzaak van dit maatregelenpakket. Daar is van onze zijde toegezegd dat een aanpak, met objectieve criteria en de beoogde maatregelen en instrumenten sonderend aan u wordt voorgelegd in de gecombineerde LEO/ESA op 23 mei aanstaande.



Via deze weg praten wij u kort bij over de voortgang. We onderscheiden in onze aanpak vijf actielijnen:

1. geborgd maatregelenpakket per gebied gericht op daling van stikstof (bv. aankoop, extensivering) en natuurherstel (bv. vernatting, venuitbreiding);
2. ontwikkeling van (generiek) provinciaal stikstofbeleid om bij te dragen aan de geborgde daling van stikstof, ook in samenhang met de ontwikkeling van de Provinciale Omgevingsvisie (overgangsgebieden rondom Natura 2000);
3. lobby richting het Rijk voor het nemen van landelijke generieke maatregelen en beleid;
4. grensoverschrijdende samenwerking, samen met andere grensprovincies en het Rijk om kennis en ervaring te delen over de geborgde daling van stikstof in het buitenland;
5. vergunningverlening op gang brengen.

Op 23 mei aanstaande zullen we sonderend een conceptprogramma voorleggen, met de volgende onderdelen:

- een juridische redeneerlijn die vertelt over het geborgd maatregelenpakket waardoor weer vergunningen verleend kunnen worden;
- een geborgd pakket aan genomen en aanvullende maatregelen;
 - opgave per gebied, reeds bekende maatregelen en nog te onderzoeken maatregelen;
 - benodigde middelen en instrumenten;
 - te ontwikkelen beleid (stikstof, buitenland, vergunningen);
 - realisatiestrategie;
- uitvoeringsplan 2025-2027;
- monitoringsplan;
- periodieke bijstelling.

We gaan dit doen voor álle Limburgse Natura 2000-gebieden. Het is een groeiend programma. Op basis van objectieve criteria selecteren we in eerste instantie een beperkt aantal gebieden waarbij we onze aanpak in uitvoering brengen en waarmee we vergunningverlening weer op gang krijgen. Het is een programma dat door blijft groeien tijdens gebruik. We starten met een aantal prioritaire gebieden en breiden vervolgens uit. Ook voegen we maatregelen toe aan de hand van nieuwe inzichten en mogelijkheden, bijvoorbeeld ook met maatregelen vanuit de ministeriele commissie.

We prioriteren/faseren de gebieden op basis van:

- waar de natuur verslechtert en deze achteruitgang moet worden gestopt (urgentie);
- waar we snel tot resultaat kunnen komen (draagvlak, uitvoeringskracht en geld);
- waar zich óók mogelijkheden voordoen om PAS-melders te legaliseren en/of om andere maatschappelijke opgaves en ambities te realiseren (energie, wonen, mobiliteit).

We brengen in beeld in welke gebieden dit het meest effectief is op korte termijn. We kijken hierbij naar de positieve impact op natuurherstel, de hoeveelheid vergunningen die nu 'on hold' staan nabij dit gebied, en waar we met de middelen die hebben het meeste kunnen bereiken.

Om onze juridische denklijn (dat we met een geborgd maatregelenpakket per gebied inderdaad vergunningverlening weer mogelijk maken) te toetsen willen we de aanpak voor een prioritair Natura-2000 gebied door een extern ecologisch bureau met juridische expertise laten beoordelen. We willen met een second opinion nagaan of de maatregelen per gebied inderdaad voldoende zijn om te borgen dat de verslechtering stopt en op termijn de instandhoudingsdoelen van het betreffende gebied worden gehaald en onze denklijn juridisch standhoudt.



De volgende vragen zullen we in deze second opinion voorleggen:

- is het programma/geborgd maatregelenpakket voldoende om vergunningverlening weer mogelijk te maken?
- zijn de voorgestelde maatregelen natuurherstel en stikstofreductie voldoende om verslechtering tegen te gaan?
- welke eisen worden gesteld aan de monitoring?

Aan de hand van de sonderende bespreking in de commissie LEO/ESA op 23 mei aanstaande en de resultaten uit de second opinion willen we het geborgd maatregelenpakket vaststellen in onze GS-vergadering van 1 juli aanstaande.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

Léon Faassen